

¹Бақытжан Э.Қ. ^a, ¹Жайтапова А.А. ^b, ²Бердышева А.А. ^c

¹Абылай хан атындағы Қазақ Халықаралық Қатынастар және Әлем Тілдері Университеті, Алматы, Қазақстан
²Қазақ Спорт және Туризм Академиясы, Алматы, Қазақстан

ТІЛДІК ЕМЕС МАМАНДЫҚ (ДЕНЕ ШЫНЫҚТЫРУ ЖӘНЕ СПОРТ ФАКУЛЬТЕТІ) СТУДЕНТТЕРІНІҢ КӘСІБИ БАҒЫТТАЛҒАН ШЕТТІЛДІК КОММУНИКАТИВТІК ҚҰЗІРЕТТІЛІГІН ҚАЛЫПТАСТЫРУДЫҢ ӨЗЕКТІЛІГІ

Бақытжан Эльмира Қаржаубайқызы, Жайтапова Алтнай Альбековна, Бердышева Асем
Алдабергеновна

Тілдік емес мамандық (дене шынықтыру және спорт факультеті) студенттерінің кәсіби бағытталған шеттілдік коммуникативтік құзіреттілігін қалыптастырудың өзектілігі

Аңдатпа. Еліміздің қарқынды даму үрдісінде білікті де білімді маманарды даярлау қоғамның оқыту жүйесіне қойған бірден бір талаптарының бірі болып табылады. Осы тұста, тілдік емес, соның ішінде дене шынықтыру және спорт білім беру бағдарламасы студенттерін даярлаудың өзіндік талаптары бар екені мәлім. Бұл мақалада сауалнама әдісін пайдалана отырып, кәсіби шеттілдік білім берудің спорт саласында бүгінгі таңға өзектілігін анықтау міндеті жүктелді. Зерттеу жұмысы барысында дене шынықтыру және спорт саласында жұмыс атқаратын оқытушыларға арнайы сауалнама жүргізіліп, өте белсенді жұмыс атқарылды. Респонденттердің жауаптары толығымен талқыланып, ашық жауап беру нәтижесінде дене шынықтыру және спорт факультеті студенттерінің кәсіби бағытталған шеттілдік коммуникативтік құзіреттілігін қалыптастырудың өзектілігі айқындалумен қатар, жаңа идеяларға жол ашылды.

Түйін сөздер: шеттілдік білім беру, дене шынықтыру және спорт, құзіреттілік тәсілі, кәсіби бағытталған шеттілдік коммуникативтік құзіреттілік.

Bakytzhan Elmira Karzhaubaykyzy, Zhaitapova Altnay Albekovna, Berdysheva Assem
Aldabergenovna

The actuality of formation of professionally oriented foreign language communicative competence of students of non-language specialities (faculty of physical culture and sport)

Abstract. In the process of the rapid development of the country, the training of qualified and educated specialists is one of the requirements of society for the education system. In this regard, it is known that there are certain requirements for the preparation of students of non-linguistic specialities, including physical culture and sports. In this article, using the questionnaire method, the task is defined as to determine the relevance of professional foreign language education in the field of sports today. In the course of the study, a special survey of teachers working in the field of physical culture and sports was conducted and very active work was carried out. The answers of the respondents were comprehensively discussed, and as a result of open answers, the relevance of the formation of professionally oriented foreign language communicative competencies of students of the Faculty of Physical Culture and Sports was revealed, and new ideas were discovered during the study.

Key words: foreign language education, physical culture and sports, competence-based approach, professionally oriented foreign language communicative competence.

Бахытжан Эльмира Қаржаубайқызы, Жайтапова Алтнай Альбековна, Бердышева Асем
Алдабергеновна

Актуальность формирования профессионально ориентированной иноязычной коммуникативной компетенции студентов неязыковых специальностей (факультет физического воспитания и спорта)

Аннотация. В процессе стремительного развития страны подготовка квалифицированных и образованных специалистов является одним из требований общества к системе образования. В связи с этим известно, что существуют определенные требования к подготовке студентов неязыковых специальностей, в том числе физической культуры и спорта. В данной статье с помощью метода анкетирования поставлена задача определить актуальность профессионального иноязычного образования в сфере спорта на сегодняшний день. В ходе исследования был проведен специальный опрос педагогов, работающих в сфере физической культуры и спорта и проведена очень активная работа. Ответы респондентов были всесторонне обсуждены, и в результате открытых ответов была раскрыта актуальность формирования профессионально ориентированных иноязычных коммуникативных компетенций студентов факультета физической культуры и спорта, а также новые идеи были обнаружены в ходе исследования.

Ключевые слова: иноязычное образование, физическая культура и спорт, компетентный подход, профессионально ориентированная иноязычная коммуникативная компетенция.

Кіріспе. Дене шынықтыру және спорт – халықтың денсаулығын жақсартудың, заманауи дамудың қолжетімді және тиімді механизмдерінің бірі екенін негізге ала отырып, Қазақстан Республикасының тұңғыш Президентінің 2016 жылы 11-қаңтарында «Қазақстан Республикасында дене шынықтыру және спорт саласының 2025 жылға дейін даму тұжырымдамасы» №168 қаулысына сәйкес жарыққа шықты [1]. Аталған тұжырымдамада бұқаралық спортты дамыту шараларын іске асыру арқылы экономикалық өсу және ел азаматтарының әлеуметтік әл-ауқаты, олардың өмір сүру сапасын арттыруды мақсат қойып, экономикалық ынтымақтастық және даму ұйымы елдерінің тәжірибесін пайдаланылған. Тұжырымдамада дене шынықтыру және спорт саласының дамуын тежейтін негізі 11 мәселесі анықталған, соның ішінде білім беру саласы арқылы шешімін табуға болатын төртінші және тоғызыншы мәселелерді атап көрсетуге болады: «4) Халық арасында әлеуметтік сауалнама алуды қоса алғанда, спорт және дене шынықтыру саласында ғылыми зерттеулер жүргізудің жүйеленген стратегиясының болмауы; 9) білікті кадрлардың жетіспеушілігі, оның ішінде спортты басқару және бизнес саласында». Аталған мәселелердің шешімдері спорт саласын ғылыми түрде зерттеп, шетелдік ғылыми-теориялық әдебиетпен еркін жұмыс жүргізе алатын, халықаралық тәжірибені елімізге енгізе алатын кадрлар дайындаумен біршама жеңіл болатыны анық. Осы себептен біздің зерттеу жұмысымызда тілдік емес мамандық, оның ішінде дене шынықтыру және спорт білім беру бағдарламасы студенттерінің кәсіби бағытталған шеттілдік коммуникативтік құзіреттілігін қалыптастырудың өзектілігін анықтау мақсаты туындады.

«Шет тілдік білім берудің когнитивті-лингвомәдени әдістемесі» негізінде ғалым С.С.Құнанбаеваның бастауымен шетел тілінің қазіргі заманғы парадигмасы ретінде алға тартылған «шетел мәдениеті-шетел тілі-тұлға» және «мәдениетаралық қарым-қатынас субъектісі» қалыптасуының негізі ретінде құзіреттілік теориясын ғалым білім беру моделін анықтайтын базалық білім беру платформасы ретінде қарастырады [2].

Құзіреттілік тәсілі Б.Д.Эльконин [3], В.В.Сериков [4] еңбегерінде «өмірлік мәселелерді шешудің, негізгі функцияларды және әлеуметтік рөлдерді орындаудың біртұтас тәжірибесін қамтиды» деп көрсетіледі. С.С.Құнанбаева [2, б. 60] құзіреттілік тәсілдің бірінші кезекте оқушының

хабардарлығын емес, шындық құбылыстарын тану мен түсіндіруде туындайтын мәселелерді шешу қабілетін алға қояды.

Ресейлік ғалымдар арасында құзіреттілік тақырыбында жасалған зерттеулердің ең маңыздылары болып А.В.Хуторской [5], И.А. Зимняя [6], А.А. Вербицкий [7] және О.Г.Ларионова [8] саналады. Ресейде құзіреттілік тақырыбын алғашқы болып дамытушылардың бірі педагогика ғылымдарының докторы А.В. Хуторской болып табылады. Ол өз жұмысында құзіреттілік «оқушының білім дайындығына қойылатын кейбір сыртқы нормалар, алдын-ала қойылған талаптар» деп анықтайды. Бұл терминді А.В. Хуторской адамның ішкі қасиеттерін көрсету үшін, бұрыннан қалыптасқан жеке қасиеттерін түзету үшін қолданады [5]. Бұл жұмыста автор құзіреттіліктерді келесіге бөлуді ұсынды: негізгі, әмбебап, метасубъекті, пәндік.

Отандық ғалымдар арасында құзіреттілік тәсіліне көшу жөнінде алғашқылардың бірі болып С.С.Құнанбаева ұсыныс жасаған болып табылады. Ғалымның пікірінше, Қазақстан Республикасының Болон келісіміне қосылуына байланысты жоғары білім беру проблемаларына деген қызығушылық отандық педагогикалық қауымдастықтың кәсіби білім беру стратегияларының бірі ретінде құзіреттілікке негізделген әдісті қабылдау қажеттілігін алдын-ала анықтаған дұрыс [2, б. 95]. Ғалым жұмыс берушілердің біліктілігі мен мамандардың кәсіби дайындығына қойылатын талаптарының деңгейі барлық салаларда жоғары кәсіби білімнің мазмұны мен құрылымын реформалауды қажеттілігі туындағанын атап айтады.

Шетел тілін оқытуға қатысты Еуропалық Кеңестің «Тіл үйренудің жалпы еуропалық құзіреттіліктері: үйрену, оқыту, бағалау» атты құжатында үш компоненттен тұратын шет тілінің коммуникативтік құзіреттілік моделі ұсынылды: лингвистикалық, социолингвистикалық және прагматикалық. Лингвистикалық компонент социолингвистикалық құндылық пен оларды жүзеге асырудың прагматикалық қызметіне қарамастан фонологиялық, лексикалық, грамматикалық білім мен дағдыларды қамтиды. Социолингвистикалық компонент тілді қолданудың әлеуметтік-мәдени шарттарымен анықталады және коммуникативті және басқа құзіреттіліктердің арасындағы дәнекер болып табылады. Прагматикалық компонент қарым-қатынасты қамтамасыз ететін экстралингвистикалық элементтерді қамтиды [9]. Білім беру парадигмасын өзгерту жағдайында құзіреттілік тәсілін қолдану

қажеттілігі өзектілігін анық көрсетті, оның нәтижесі ретінде кәсіби білім алу және кәсіби маңызды тұлғалық қасиеттерді қалыптастыру мақсатында негізгі пәндермен интеграциясын көздейтін шеттілдік кәсіби-бағдарлы оқыту болып есептеледі. Шет тілі бұл жағдайда студенттердің кәсіби құзыреттілігін және тұлғалық және кәсіби дамуын арттыру құралы ретінде әрекет етеді және маманның табысты кәсіби қызметінің қажетті шарты болып табылады.

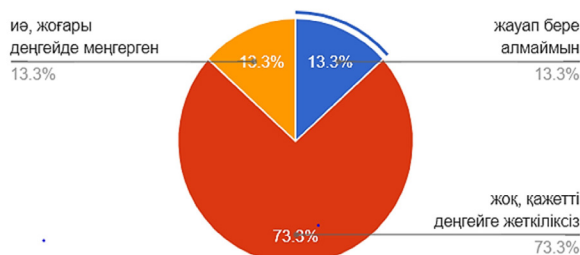
Ғылыми-теориялық әдебиетті талдай отырып, тілдік емес білім беру бағдарламасы студенттеріне шеттілдік білім беру болашақ мамандардың кәсіби даярлығын арттыра түсетінін анықтадық. Осыған орай бүгінгі таңда дене шынықтыру және спорт білім беру бағдарламасы студенттерінің кәсіби бағытталған шеттілдік коммуникативтік құзіреттілігін қалыптастырудың өзектілігін анықтау мақсатымен Қазақ Спорт және Туризм академиясы ұжымынан сауалнама жүргізу арқылы зерттеу жүргізілді.

Әдістер мен материалдар. Аталған зерттеу жұмысы дене шынықтыру және спорт саласында жұмыс жасайтын ұжымнан сауалнама алу арқылы жүзеге асты. Барлығы 10 сұрақтан тұратын сауалнамаға 30 респондент қатысты. Алғашқы 3 сұрақ аталған саладағы негізгі мәселелерді анықтауға арналып, бір және бірнеше нұсқаны таңдау арқылы жауап беруге мүмкіндік жасалды. 4-ші сұрақтан 9-шы сұрақты қоса есептегенде Ликерт шкаласы арқылы жауаптар таңдалды. Сауалнамада ашық жауапты талап ететін 1 сұрақ берілген, және ол міндетті сұрақтардың бірі болып есептеледі, себебі әріптестеріміздің берілген сұрақтардан бөлек өздерінің шынайы ойларын білу мақсаты қойылды. Жалпы сауалнамаға Қазақ Спорт және Туризм Академиясы кәсіпқой спорт және жекпе-жек, олимпиадалық спорт факультеттері және қазақ, орыс және шет тілдер кафедрасы оқытушылары қатысты (респонденттер саны - 30). Сауалнама Google Forms платфор-

масында онлайн форматта өтті. Сауалнамаға жауап берместен бұрын респонденттерге сауалнаманың негізгі мақсаты дене шынықтыру және спорт білім беру бағдарламасы студенттерінің кәсіби бағытталған шеттілдік коммуникативтік құзіреттілігін қалыптастырудың ғылыми түрде өзектілігін анықтау екені түсіндірілді. Өз кезегінде респонденттер алынған барлық деректер құпия және анонимді екенін түсінетінін растады. Бұл сауалнама Қазақстан Республикасының 21.05.2013 жылғы «Дербес деректер және оларды қорғау туралы» Заңының талаптарына сәйкес келеді [10].

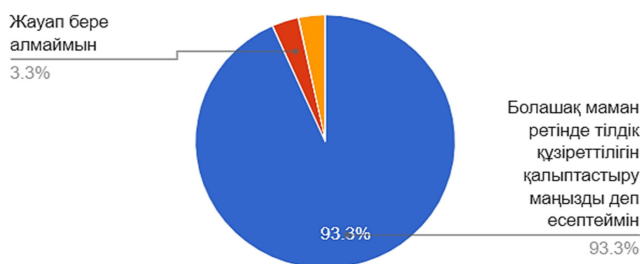
Нәтижелер мен талқылаулар. Сауалнаманың бірінші бөлігі жалпы студенттердің шеттілдік білім деңгейлері мен олардың кәсіби бағытталған коммуникативтік құзіреттілігін қалыптастыру қаншалықты өзекті мәселе екенін анықтауға арналған. «Қазақстан Республикасында шет тілдік білім беруді дамыту тұжырымдамасын» ескере отырып, болашақ маманның тілдік емес жоғары оқу орындарында кәсіби дайындығын қалыптастыру мақсатында белгілі бір мамандық шеңберінде кәсіби бағдарланған қарым-қатынасты оқытуды арнайы мақсаттағы шет тілін қолдану арқылы жүзеге асады және студенттердің тілдің меңгеру деңгейі B1-B2 болуы қажет [11]. Алайда 1-ші суреттен көріп отырғандай респонденттердің көпшілігі (73,3%) студенттердің шеттілдік білімі қажетті деңгейге жеткіліксіз деп есептейді. Бұл жауаппен әсіресе шет тілі пәні оқытушылары толығымен келіседі, себебі әр жана оқу жылы басында «Шет тілі» пәні бойынша студенттер тіл деңгейіне байланысты топтарға бөлінеді. Осыған орай 2021-2022 оқу жылдары бастапқы (Elementary) деңгейдегі студенттер саны 75%-ды құрады. Осы себептен респонденттердің 93,3%-ы дене шынықтыру және спорт саласы болашақ мамандарының кәсіби бағытталған шеттілдік коммуникативтік құзіреттілігін қалыптастыру өзекті мәселе деп есептейді.

1. Сіздің тәжірибеңізде дене шынықтыру және спорт факультеті студенттерінің шеттілдік білім деңгейі көңіліңізден шығады ма?

1 сурет – Респонденттердің студенттер біліміне көзқарасы

2. Студенттердің кәсіби бағытталған шеттілдік коммуникативтік құзіреттілігін қалыптастыруды қаншалықты өзекті мәселе деп есептейсіз?

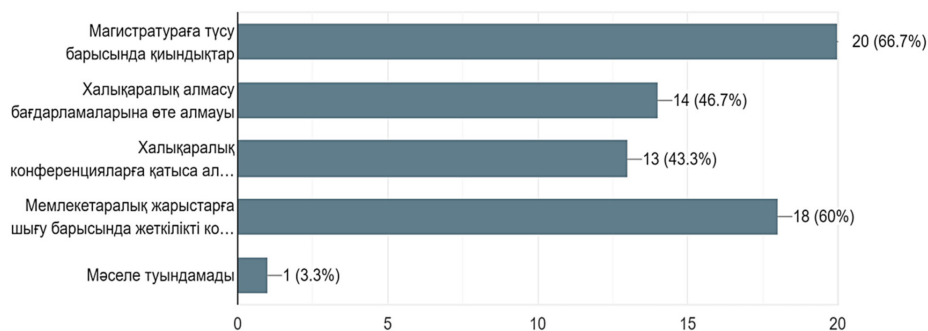
2 сурет – Студенттердің кәсіби бағытталған шеттілдік коммуникативтік құзіреттілігін қалыптастырудың өзектілігі

Сауалнаманың 3-ші сұрағына берілген жауаптарға сай студенттердің шет тілін қажетті деңгейде меңгермеуі есебінен бірнеше ауқымды мәселелер туындайтынын айқындадық. Оның ішінде респонденттердің көп бөлігі (66,7%) студенттер магистратураға түсу барысында қажетті тестілеуден өте алмайтындығын айтады. Сонымен қоса 18 респондент студенттер арасында мемлекетаралық жарыстарға шығу бары-

сында жеткілікті коммуникацияның болмауы да шет тілін меңгермегендіктен деп есептейді. Халықаралық алмасу бағдарламаларына өте алмауы (46,7%), шетелдік конференцияларға қатыса алмау (43,5%) себебі де шеттілдік базаның болмауы есебінен деген пікірлер де орын тапты. Тек 1 респондент қана ешқандай мәселе туындамады деп жауап берді (3-ші сурет).

3. Студенттердің шет тілін қажетті деңгейде меңгермеуі есебінен төмендегі мәселелердің қайсымен жиі жолықтыңыз? (бірнеше вариант таңдау мүмкіндігі бар)

30 responses

3 сурет - Шеттілдік білімнің болмау есебінен туындаған мәселелер

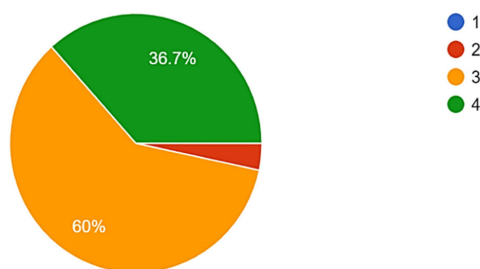
Сауалнаманың келесі 6 сұрағына жауаптар Ликерт шкаласымен алынды. Сауалнама қатысушыларына 6 түрлі мәлімдеме беріліп, әрқайсысына 4 нұсқалы жауаптар ұсынылды: 1-мүлдем келіспеймін, 2-келіспеймін, 3-келісемін, 4-толық келісемін. Осыған сәйкес төмендегідей қорытынды алынды: Олимпиадалық және Паралимпиадалық ойындарға қатысу, әлем және жеке континенттер чемпионаттары, әртүрлі спорт түрлері бойынша халықаралық федерациялар-

да қызмет атқару үшін студенттердің шеттілдік коммуникативтік құзіреттілігін қалыптастыру маңызды болып рөл атқарады – 0% – мүлдем келіспеймін, 10% – келіспеймін, 53,3% – келісемін, 36,7% – толық келісемін; Бүгінгі таңда дене шынықтыру және спорт саласында қызмет жасайтын заманауи отандық мамандардың үлкен жетіс-тіктерге жетуіне шет тілін меңгеру дәрежесі әсер етуші факторлардың бірі болып табылады – 9,7% – мүлдем келіспеймін, 10% –

келіспеймін, 48,4% – келісемін, 35,5% – толық келісемін. Студенттердің кәсіби бағытталған шеттілдік коммуникативтік құзіреттілігін қалыптастырудың маңыздылығы әлемдік ғылыми теориялық әде-биетке жол ашуында болып табылады. Яғни, дене шынықтыру және спорт саласында теориялық және практикалық мәсе-

лелер аясында арнайы ғылыми-әдістемелік әдебиеттерден кең ауқымды ақпарат алу, шетелдік әріптестермен іскерлік қарым-қатынас жасау мақсатында студенттердің шет тілін меңгеруі маңызды болып табылады. Бұл тұжырымдамамен келіскен респонденттер санын төмендегі 4-ші суреттен көруге болады.

6. Келесі мәлімдемемен қаншалықты келісесіз: Дене шынықтыру және спорт саласында шеттілдік арнайы ғылыми-әдістемелік әдебиеттерд...іспеймін, 3 – келісемін, 4 – толық келісемін)?
30 responses

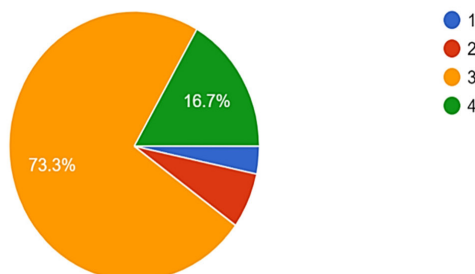
4 сурет – Ғылыми әдістемелік әдебиеттермен жұмыс жүргізу

Сауалнамаға қатысушылардың басым көпшілігі дене шынықтыру және спорт саласының маманы үшін шет тілі жаңа кәсіби білім алу мен біліктілігін арттыру құралы екенімен келіседі. Респонденттердің жартысынан көбі (58,6%) шет тілі – дене шынықтыру және спорт саласындағы заманауи маманның кәсіби құзіреттілігін қалыптастыру үшін мемлекеттік білім беру стандартының негізгі оқу пәндерінің бірі деп есептейді, тек 3%-ы ғана бұл тұжырымдаманы

теріске шығарады. Кәсіби бағытталған шет тілін оқыту барысында аутентикалық мәтіндермен (дене шынықтыру және спорт тақырыбында) жұмыс жасау студенттердің оқу мотивациясын арттырып, кәсіби дамуына әсерін тигізетіні көптеген еңбектерде көрсетілген.

Осыған орай 5-ші суретке сәкес жауаптардың 73,3%-ы бұл тұжырымдамаға оң түрде қарап, тіпті 16,7% респонденттер толықтай келісіп отыр.

9. Келесі мәлімдемемен қаншалықты келісесіз: Кәсіби бағытталған шет тілін оқыту барысында аутентикалық мәтіндермен (дене шынықтыру және ...іспеймін, 3 – келісемін, 4 – толық келісемін)?
30 responses

5 сурет - Шеттілдік білім берудің оқу мотивациясына әсері

Сауалнаманың соңғы сұрағы ашық жауап беру форматымен ұйымдастырылған және қатысқан

30 респонденттің 22-сі өз пікірлерін қалдырды. Жалпы зерттеу жұмысын қорытындылау

мақсатымен «Дене шынықтыру және спорт білім беру бағдарламасы студенттерімен жұмыс жасау тәжірибеңізді ескере отырып, студенттердің кәсіби бағытталған шеттілдік коммуникативтік құзіреттілігін қалыптастырудың өзектілігі неде деп ойлайсыз?» деген сұраққа төмендегідей жауаптар алдық (орфография автор үлгісінде сақталды):

– Қосымша шет тілін оқу қажет.

– Халықаралық деңгейге шығуы, академиялық ұтқырлықты пайдаланып шет мемлекет ЖОО білім алуы, Халықаралық жарысқа барған жағдайда еркін сезіну.

– Студенттердің мүмкіншілігі көп, кәсіби түрде дами алады, көптеген ақпараттарға қолдары жетеді! Өздерінің маман ретінде өсуіне көп ыпал әсері бар.

– Ауыл мектептерінде казирги уақытқа дейін, шын манинде шетел тилдери оқытылмай келген. Мектеп басшылары оз оқушыларынын тек УУБ тапсыруга дайындык откизуимен айналыскан. Ози спортта айлап журген оқушы, келген сон баска сабактармен айналысса, одан кандай шетел тилин уйренуши шыкпак. Сондыктан алдымен мектеп бағдарламасын жақсы жолға қою керек. Биздин академияда студенттерге орташадан жоғары денгейде жағдай жасалған, бирак студенттер денгейинин 70% томен денгейде, сонда да КОЖШТ-и кафедрасынын оқытушылары барлык мумкиндикти колдануда.

– анық және нақты өз ойларын айту, сендіру, аргументациялау, талдау, рационалды және эмоционалды ақпаратты беру, тұлғааралық байланысты құру, өз әрекеттерін келістіру, ұйымдастыру және диалогты қолдау.

– Спортшы ретінде де маман ретінде де шетел тілінде ақпарат алып өз біліктілігін толықтыра алса отандық спорттың дамуына оң ықпалын тигізеді.

– Шет тілін жетік меңгерген жақсы. Өзге тілдің бәрін біл, Өз тіліңді құрметте.

– Білмедім.

Берілген жауаптардың ішінде екеуі ғана «Білмедім» және «Тәжірибем жоқ» деген бейтарап позицияны ұстанғанымен, қалған 18

респонденттің жауаптары тілдік емес білім беру бағдарламасы, оның ішінде дене шынықтыру және спорт білім беру бағдарламасы студенттерінің кәсіби бағытталған шеттілдік коммуникативтік құзіреттілігін қалыптастырудың бүгінгі таңда өзекті мәселе екендігін растайды.

Қорытынды. Жаһандану кезеңінде әлемдік спорттық аренада Қазақстанның спорттық имиджін одан әрі нығайту және ілгерілету, сондай-ақ халықаралық спорт қоғамдастығына интеграциялау маңызды рөлге ие, себебі спорт - халықаралық брендтің маңызды құрамдас бөлігі. Осы мақсатта еліміздің халықаралық спорт ұйымдастықтарымен ынтымақтастығын одан әрі дамыту, Халықаралық Олимпиада Комитетінің, Спорт жөніндегі Еуропалық және Азиялық Олимпиада Кеңестерінің атқарушы органдарына кіруі арқылы дене шынықтыру мен спортты дамытудың негізгі бағыттарын кеңейтуді жалғастыру жоспарлануда. Спорт саласында үлкен жетістіктерге жету арқылы еліміздің әлемдік аренада ілгерілеуі қамтамасыз етілмек.

Демек, жоғарыда көрсетілген сипаттамаларға сай мәдениетаралық коммуникацияға түсе отырып, республикалық және халықаралық жарыстарға еркін қатыса алатын, жоғары деңгейдегі білікті кадрларды даярлау арқылы спорт саласының дамуына мүмкіндік тудыра аламыз. Осыған орай, елімізде спорт және дене шынықтыру саласын дамыта отырып, халықаралық интеграцияға шығу арқылы әлемнің дамыған 30 ел қатарына қосылуға жол ашылады. Бұл мақсатқа жету үшін дамыған мемлекеттермен ғылыми тәжірибе алмастыра отырып, еліміздің кәсіби жоғары білім беру жүйесін заманауи талаптарға сай сәйкестендіріп, спорт және дене шынықтыру саласында жұмыс атқаратын болашақ мамандардың біліктілігі мен құзіреттілігін қалыптастыру қажет. Бұл өз кезегінде осы сипаттағы жеке тұлғаны қалыптастырудың маңыздылығы оның мобильді, сұранысқа ие және бәсекеге қабілетті болуға мүмкіндік беретін кәсіби бағытталған шеттілдік коммуникативтік құзыреттілігінің жоғары деңгейі мен сапасына ие заманауи маман даярлауда көрініс табады.

Әдебиетер

- 1 «Қазақстан Республикасында дене шынықтыру және спорт саласының 2025 жылға дейін даму тұжырымдамасы», №168, 11-қаңтар, - 2016.
- 2 Кунанбаева С.С. Современная теория и практика иноязычного образования. – Алматы, 2010. - 89 с.
- 3 Эльконин Д.Б. Избранные педагогические труды. / Под ред. В.В. Давыдова, В.П. Зинченко. - М., 1989. – С. 56–61.
- 4 Сериков В.В. Личностно ориентированное образование: поиск новой парадигмы, монография, Волгоград: Перемена, 1994. – 152 с.

- 5 Хуторской А.В. Ключевые компетенции как компонент личностно-ориентированной парадигмы образования // Народное образование. – 2003. – №2. – с. 58–64.
- 6 Зимняя И.А. Ключевые компетентности как результативная целевая основа компетентностного подхода в образовании / И.А. Зимняя. – М.: Феникс, 2005. – 148 с.
- 7 Вербицкий А.А. Активное обучение в высшей школе: контекстный подход / А.А. Вербицкий. – М.: Высшая школа, 1991. – 207 с.
- 8 Ларионова Ю. С., Губанова И. В. Викторина и олимпиада по иностранному языку как профориентационная деятельность в неязыковом вузе // Теоретические и прикладные аспекты лингвообразования: сб. науч. ст. межвуз. науч.- практ. конф., Кемерово, 2019. – С. 150–157.
- 9 Общеввропейские компетенции владения иностранным языком: изучение, обучение, оценка. - Страсбург: Департамент по языковой политике. – 2001. – б. 262
- 10 Закон Республики Казахстан от 21 мая 2013 года № 94-V «О персональных данных и их защите» (с изменениями и дополнениями по состоянию на 30.12.2021 г.)
- 11 Құнанбаева С.С. «Қазақстан Республикасында шет тілдік білім беруді дамыту тұжырымдамасы», Алматы, 2006., - Б. 10–12

Reference

- 1 «Қазақстан Республикасында дене шынықтыру және спорт саласынң 2025 жылға дейін даму тұжырымдамасы», №168, 11-қаңтар, - 2016.
- 2 Kunanbaeva S.S. Sovremennaya teoriya i praktika inoyazychnogo obrazovaniya. – Almaty, 2010. - 89 s.
- 3 El'konin D.B. Izbrannyye pedagogicheskiye trudy. / Pod red. V.V. Davydova, V.P. Zinchenko. – M., 1989. – S. 56–61.
- 4 Serikov V.V. Lichnostno orientirovannoye obrazovanie: poisk novej paradigmy, monografiya, Volgograd: Peremena, 1994. – 152 s.
- 5 Hutorskoj A.V. Klyucheveye kompetencii kak komponent lichnostno-orientirovannoj paradigmy obrazovaniya // Narodnoye obrazovanie. – 2003. – №2. – s. 58–64.
- 6 Zimnyaya I.A. Klyucheveye kompetentnosti kak rezul'tativnaya celevaya osnova kompetentnostnogo podhoda v obrazovanii / I.A. Zimnyaya. – M.: Feniks, 2005. – 148 s.
- 7 Verbickij A.A. Aktivnoye obuchenie v vysshej shkole: kontekstnyj podhod / A.A. Verbickij. – M.: Vysshaya shkola, 1991. – 207 s.
- 8 Larionova YU. S., Gubanova I.V. Viktorina i olimpiada po inostrannomu yazyku kak proforientacionnaya deyatel'nost' v neyazykovom vuze // Teoreticheskiye i prikladnyye aspekty lingvoobrazovaniya: sb. nauch. st. mezhvuz. nauch. – prakt. konf., Kemerovo, 2019. – S. 150-157.
- 9 Obshcheevropejskiye kompetencii vladeniya inostrannym yazykom: izuchenie, obuchenie, ocenka. - Strasburg: Departament po yazykovej politike. – 2001. – b. 262
- 10 Zakon Respubliki Kazahstan ot 21 maya 2013 goda № 94-V «O personal'nyh dannyh i ih zashchite» (s izmeneniyami i dopolneniyami po sostoyaniyu na 30.12.2021 g.)
- 11 Құнанбаева С.С. «Қазақстан Республикасында шет тилдик bilim berudi damyту тұжырымдамасы», Алматы, 2006. – Б. 10–12.

Хат-хабарларға арналған автор (Бірінші автор) Бақытжан Эльмира Қаржаубайқызы - докторант, Қазақ университет международных отношений и мировых языков имени Абылай хана, Алматы, Казахстан e-mail: ebakytzhan201@gmail.com ORCID: 0000-0003-0829-2194	Автор для корреспонденции (первый автор) Бахытжан Эльмира Қаржаубайқызы - докторант, Абылай хан атындағы Қазақ халықаралық қатынастар және өлем тілдері университеті, Алматы, Қазақстан e-mail: ebakytzhan201@gmail.com ORCID: 0000-0003-0829-2194	The Author for Correspondence (The First Author) Bakytzhan Elmira - PhD student, Kazakh University of International Relations and World Languages named after Abylai Khan, Almaty, Kazakhstan e-mail: ebakytzhan201@gmail.com ORCID: 0000-0003-0829-2194